

Uttale 1 - Ord må bli handling

På skolen lærte mange av oss den grove inndelingen av verden i I-land og U-land. I-landene var «industriland». De var velutviklede demokratier med høy levestandard, høy levealder og til dels gode universelle velferdsordninger (med unntak av USA). U-landene var fattige, manglet robuste demokratiske strukturer, og med til dels svært lav levestandard og lav forventet levealder. Selv om en slik todeling av verden er upresis og dermed ikke fullgod, viser den likevel ett faktum som aldri vil forsvinne:

Samfunn med en tydelig industriell verdiskaping som fundament utvikler seg til de mest demokratiske, til de mest likestilte, til de mest rettferdige, til de mest velstående og til de mest inkluderende. Uten unntak er det slik.

Industri er ikke mulig uten energi. Energi er navlestrengen til verdiskapingen de industrialiserte landene i verden skaper. «I-landenes» fundament.

Generasjoners gode liv i våre samfunn har over tid sløvet vår kollektive forståelse av energiens samfunnsoppretholdende betydning. Vi har så mye penger, og tjenesteytende næringer har tatt så stor plass i vår kollektive næringspolitiske oppfatning, at mange ser på energi og industri i et nytt lys. Energi kan omsettes som en hvilken som helst vare og industriens heia-gjeng er blitt mindre fordi vår økonomiske velstand gjør oss fartsblinde. Våre dekadente liv utgjør dermed en perfekt grobunn for de fleste energipolitiske kortslutninger vi møter i debatt i nær sagt på alle plattformer.

I et land med nesten 400 (!) verna vassdrag (Sverige har under 5) fremstilles ny kraftutbygging som «nedbygging av vassdragsnatur». Man later til å tro at ingen teknologisk utvikling har foregått fra 50- og 60-tallets store vannkraftutbygginger. Det er som å mene at bilene vi kjører i dag ikke har forandret seg siden vi på 70-tallet satt i baksetet på våre foreldres Opel Kadett.

I et land der det bare bor 14 mennesker per kvadratkilometer, og der det finnes 40 nasjonalparker på fastlandet, fremstilles bygging av vindmøller som utålelige inngrep. Selv om det fremstår som lettere å bygge vindparker til havs, er også protestene her høylytte fra flere miljøer, der både trekkfuglruiter og stedlig fiskebestand påvirkes på en uakseptabel måte.

En stadig økende krafteksport, elektrifiseringen av samfunnet og den nødvendige elektrifiseringen av olje og gassproduksjonen på norsk sokkel, vil sette den øvrige industrien på land i en dramatisk situasjon med «livstruende» energiknapphet og tilsvarende livstruende energipriser, dersom omfattende ny kraftproduksjon ikke raskt blir en realitet. Det er viktig at man ser på produkter produsert i Norge som en videreføring av elektroner. Noe vi gjøre med verdens laveste miljø- og klima avtrykk. Nå må vi faktisk se og erfare et taktskifte i den norske energipolitikken, der rik tilgang på energi til industrien og næringslivet reetableres i den politiske debatten som en forutsetning for videreutvikling av den verdensberømte velferdsstaten, og at politisk handling og prioritering er der etter! Og minst like viktig; når politikken leverer vilkår, må bransjen følge opp med handling og bygge ut mer kraft.